

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2008-03-06

Närvarande: F.d. justitierådet Bo Svensson, regeringsrådet Nils Dexe och f.d. justitieombudsmannen Nils-Olof Berggren.

Rättelse av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet m.m.

Enligt en lagrådsremiss den 28 februari 2008 (Finansdepartementet) har regeringen beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2001:184) om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet,
2. lag om ändring i sekretesslagen (1980:100),
3. lag om ändring i kreditupplysningslagen (1973:1173),
4. lag om ändring i utsökningsbalken.

Förslagen har inför Lagrådet föredragits av ämnesrådet Frank Walterson.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet:

Förslaget till lag om ändring i lagen om behandling av uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet

3 kap. 3 a §

I paragrafens första stycke anges de nya förutsättningarna för rättelse m.m. av registrerade uppgifter. Av lagrådsremissen framgår att den vidgade rättelsemöjligheten ska gälla bl.a. uppgifter som i sig inte är felaktiga men som beroende på sammanhanget ändå kan ge intrycket att den registrerade inte har velat eller kunnat fullgöra sin betalningsskyldighet. Ett exempel som ges i remissen är att den enskilde inte har fått del av någon betalningsupplåning och därför inte fått möjlighet att betala skulden.

Enligt den föreslagna lagtexten avses rättelse, blockering eller utplånande kunna ske av sådana uppgifter som är missvisande "i förhållande till sådana enligt denna lag tillåtna ändamål som avser tillhandahållande av information som behövs i författningsreglerad verksamhet hos någon annan än Kronofogdemyndigheten". Huvuddelen av detta uttryck finns också i 2 kap. 3, 9 och 15 §§ samma lag, där det används för att beskriva s.k. sekundära ändamål med den aktuella databasen. Det kan därför antas att man genom att använda detta uttryck också i förevarande paragraf avser att det ska kunna utläsas att bedömningen i det enskilda fallet av om vissa uppgifter är missvisande eller inte ska göras med utgångspunkt från den verksamhet som uppgifterna regelmässigt sprids till enligt databasens sekundära ändamål. Till detta hör att man vid bedömningen ska tonar betydelsen av att uppgifterna hos Kronofogdemyndigheten även har funktion som diarieföringsuppgifter och att de som sådana uppgifter korrekt återger vad som faktiskt har ägt rum och därför bör kvarstå oförändrade.

Lagrådet kan i och för sig se fördelar med att bedömningen av om registrerade uppgifter är missvisande eller inte görs i förhållande till verksamheter som uppgifterna sprids till. Lagrådet vill emellertid ifrågasätta om inte intresset av uppgifterna i en sådan verksamhet framför allt kan vara att få information om de faktiska förhållandena – t.ex. att betalning inte har ägt rum. I så fall kan det spela mindre roll att registreringen är missvisande och bero på att den registrerade aldrig fick reda på att han eller hon var betalningsskyldig. För sistnämnda situation skulle den föreslagna lagtexten knappast medge att uppgifter, som i en annan mening är missvisande, rättas, blockeras eller utplånas. Enligt Lagrådets mening uppnås syftet med lagen på ett bättre sätt, om lagtexten mera knyter an till den uppfattning om brister i fråga om betalningsvilja eller betalningsförmåga som man mera allmänt sett kan få av att det finns registrerade uppgifter i Kronofogdemyndighetens verksamhet. Lagtexten bör också göras mindre svårläst.

Mot denna bakgrund föreslår Lagrådet att paragrafen ges följande lydelse:

Kronofogdemyndigheten ska på begäran av den registrerade snarast rätta, blockera eller utplåna sådana uppgifter som

1. inte har behandlats i enlighet med denna lag eller anslutande författningar, eller
2. är missvisande i fråga om den registrerades vilja eller förmåga att uppfylla sina ekonomiska förpliktelser.

Om uppgifterna lämnats ut till tredje man ska Kronofogdemyndigheten underrätta denne om åtgärd enligt första stycket, om den registrerade begär det eller om mera betydande skada eller olägenhet för den registrerade kan undvikas på detta sätt. Någon underrättelse behöver dock inte lämnas, om detta skulle innebära en oproportionerligt stor arbetsinsats.

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.